

Gediminas Navaitis

politikų psichologija

Įvadas / 9

Kodėl ir kaip parašyta knyga apie politikų psichologiją. – Kas joje aprašoma? – Kokybinis politikos ir politikų tyrimas.

I. ASMENYBĖ POLITIKOJE / 15

Asmenybės samprata. – Kokias politiko savybes pirmiausia reikia atskleisti? – Svarbiausi politiko asmenybės pažinimo metmenys.

1.1. Politiko vaikystės metai / 19

Politiko vaikystė. – Tėvų šeimos įtaka politiko asmenybei. – Politiko šeimos istorija. – Gimimų eiliškumas. – Jauniausias, vidurinis, vyriausias vaikas. – Gimimo vieta. – Šeimos socialinė aplinka.

1.2. Politiko amžius / 31

Socializacija ir resocializacija. – Jaunatviškoji politinės socializacijos stadija. – Politikų amžiaus vidurkis. – Gyvenimo vidurys: „Ką palikti ateinančioms kartoms? Kaip įprasminti save?“

1.3. Lytiškumas politikoje / 39

Patraukliausi vaidmenys. – Lyčių paskirtis. – Gerosios „motinos“ vaidmuo. – Griežtosios „motinos“ vaidmuo. – „Gundytojos“ vaidmuo. – Politiko šeima.

1.4. Politiko profesinis apsisprendimas / 52

Politikų profesinis rengimas. – T. Caplowo, J. L. Holland'o, D. E. Superio profesijos pasirinkimo modeliai. – „Žaidybinis“ vadovavimo gebėjimų išbandymas. – Giedrės M. atvejis: sparti politinė karjera ir nusivylimas politine veikla.

1.5. Politiko „Aš“ / 61

„Aš-koncepcija“ – Ego stiprumas. – YAVIS schema: jaunas, patrauklus, iškalbus, intelektualus, sėkmingas. – Politiko gyvenimo scenarijus. – Gynybos mechanizmai. – Realybės principo neigimas.

1.6. Kompensacinis ir adekvatus valdžios siekimas / 80

Valdžia – asmenybės problemų sprendimo būdas. – Menkavertiškumo kompleksas. – Menkai save vertinančių asmenybių tipai – „kaltintojas“, „apskaičiuojantis“, „nusišalinantis“, „įsiteikiantis“ – Subalansuoto reagavimo“ tipas. – Psichologiškai adekvatus valdžios siekimas.

1.7. Politiko gyvenimo stilius: stresas ir pramogos / 93

Streso samprata. – Streso fazės: nerimas, priešinimasis, išsekimas. – „A tipo“ asmenybės. – Seimo narių savijauta. – Politikų pasitelkiami streso įveikos būdai. – Politikų laisvalaikis. – Kulinariniai malonumai. – Kelionės. – Politikų pomėgiai.

II. POLITINĖ BENDRUOMENĖ / 114

2.1. Politikų pažiūros / 116

Nuostatos samprata. – Autoritarinės nuostatos. – Demokratinės nuostatos. – Požiūris į laisvę. – Požiūris į teisingumą. – Požiūris į teisę.

2.2. Politiko įvaizdis / 131

Politiko įvaizdžio modelis. – Trys temos: dora, intelektas, potencialas. – Nedalyvavimo politikoje akcentavimas. – Seimo narių prisistatymai. – Politikai ir žiniasklaida. – Dienraščių temos.

2.3. Politikų tipai / 146

Agitatorius. – Emocinio pritarimo siekis. – Administratorius. – Sistemos atstovas. – Teoretikas. – Kova su apibendrintu blogiu, didingos abstrakcijos. – Abejingas, moralizuotojas, stebėtojas ir autonominis tipai.

2.4. Politinė lyderystė / 155

Lyderio bruožai. – Lyderio elgesys. – Situacinė lyderystė. – Lyderio ir grupės mainai. – Charizmatiška lyderystė. – Partijų lyderių nuomonės.

2.5. Politikas tarp politikų / 175

Politikų bendruomenė. – Politikų bendravimas. – Politinės grupės raida. – Priešų reikšmė. – Politinių sprendimų priėmimas. – Politinės diskusijos.

2.6. Politikas ir rinkėjai / 197

Kodėl rinkėjas balsuoja? – Tautinis charakteris. – Pasionariškumas. – Anomiškas ir demokratiškas rinkėjas. – Orientacija į praeitį. – Viešoji nuomonė. – „Savas“ ir „svetimas“ rinkėjas.

Pabaiga / 220

Mitų apie politikus paneigimas. – Gražios viltys, kurios vertingos pačios savaime.

Literatūra / 223